

10. 26. ÇALIŞMA DÖNEMİNDE YASA, YÖNETMELİK VB DÜZENLEMELERE YÖNELİK ÇALIŞMALAR, ODA GÖRÜŞLERİ VE RAPORLAR

10. 1. YASAL MEVZUATA İLİŞKİN GÖRÜŞLER

Çalışma döneminde, gündeme gelen ve meslek alanımızı ilgilendiren yasal mevzuatlara ilişkin, toplumsal fayda ve mesleki haklarımız temelinde görüşler üretilmiş, meslektaşlarımız ve kamuoyu ile paylaşılan oda görüşlerimizin düzenlemelerde yer bulması için, ilgili kurum, bakanlık ve TBMM komisyon ve genel kurul süreçlerinde etkin girişim ve müdahalelerde bulunulmuştur.

Mesleğimizin en önemli alanlarından biri olan madencilik faaliyetlerini düzenleyen Maden Kanunu geçtiğimiz dönemde yeniden ele alınarak yasalaşmıştır. Bilindiği gibi, Madencilik sektöründe jeoloji mühendisliği hizmetleri madenin bulunmasından önce başlayan, arama projelerini hazırlayarak bütün maden arama dönemlerindeki faaliyetleri yürüten, işletme projesinin hazırlanmasında ve işletme döneminde jeoloji-jeoteknik parametrelerinin izlenmesi, kontrolü ve denetimi süreçlerinde yer alan, madencilik faaliyetleri sonucunda bozulan arazilerin çevre ile uyumlu hale getirilmesinde de devam eden hizmetler olduğu bilimsel bir gerçekliktir. Odamız bu gerçeklik temelinde; Madencilik süreçlerinde jeoloji mühendislerinin hak ettiği yeri alması, son yaşanan ölümlü kazaların teknik olarak jeolojik risklerin öngörülmemesi ve gerekli önlemlerin alınmaması sonucunda meydana geldiği göz önüne alındığında, belirli maden işletmelerinde jeoloji mühendisinin de zorunlu olarak istihdam edilmesi, madencilik faaliyetlerinin denetim ve kontrolünün mutlaka kamu eliyle ve etkin bir şekilde yürütülmesi ekseninde çalışmalarını yürütmüş, Kanunun TBMM Komisyonları ve hatta Meclis Genel Kurulunda görüşülmesi sırasında verdirdiği önerleriyle görüşlerimizin yasada yer almasına etkin bir çaba gösterilmiştir. Ancak, gerek kamusal gerekse mesleki çabalarımız tam olarak karşılığını bulmamış; TBMM`de kabul edilen Maden Kanunu değişiklikleri, maden kazalarını önlemekten, etkin bir aramacılığı, güvenli ve verimli bir işletmeciliği, toplumsal faydayı sağlamaktan, bilimsel teknik gerekleri yerine getirmekten, yaşanan sorunları çözmekten uzak kalmıştır. Kanuni düzenleme ile getirilen meslek alanımızı yakından ilgilendiren UMREK ile Yetkilendirilmiş Tüzel Kişi(YTK) düzenlemelerine karşı çıkılmış, maden mühendisleri odası ile ortaklaşarak gerekli çalışmalar yürütülmüş ve ana muhalefet partisinin maden kanunda değişiklik öngören maddelerini Anayasa mahkemesine taşınması sağlanmıştır.

Kanunun yayınlanmasından sonra yürütülen yönetmelik çalışmalarında da aktif olarak yer alınarak, mesleğimizin ve meslektaşlarımızın hak ve sorumlulukları savunulmuş, yeterli olmasa da önemli kazanımlar elde edilmiştir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, bu vesileyle bir kez daha ifade etmek gerekirse; ülke ve toplum yararına, bilime ve tekniğe uygun ulusal bir madencilik politikasının oluşturularak bunu uygulayacak bir “jeoloji ve madencilik bakanlığının” kurulmasını, milyonlarca yıllık jeolojik süreçlerle oluşmuş madenlerimizin insanlığın ulaştığı bilgi düzeyi baz alınarak uluslararası norm ve standartlar ile bilim ve tekniğin gereklerine uygun olarak aranıp bulunarak, işletilmesini ve uç ürünlere dönüştürülerek toplumsal faydasının artırılmasını, insana, doğaya, sağlığa ve çevresel değerlere önem veren bir madenciliğin ülkenin kalkınmasına, toplumsal refahın yükseltilmesine katkılarının arttırılmasını savunmaya devam edeceğiz.

Yine bu dönem içerisinde Başbakanlık AFAD Başkanlığı tarafından çalışma yürütülen Türkiye Deprem Tehlike Haritası ve Bina Deprem Yönetmeliği çalıştayına katılarak odamız görüşleri dile getirilmiştir. Özellikle Bina Deprem Yönetmeliğinin tek bir meslek disiplininin oluşturulan bir gurup tarafından yürütüldüğü ifade edilerek, mesleki anlamda yönetmelik içerisine yedirilen “mesleki şoven” yaklaşımlar eleştirilmiş ve meslek alanımızı ilgilendiren bölümlerin farklı meslek disiplinlerinin katılımı ile yeniden düzenlenmesi talep edilmiştir.

Yine İş kanunu içine yedirilen bir düzenleme ile TPAO, BOTAŞ, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü gibi kurumlarda “kapsam dışı” personel olarak çalışan çok sayıdaki meslektaşımızda ilgilen ve meslektaşlarımızı iş güvencesinden mahrum bırak yasal düzenlemeye karşı odamız tarafından gerek TBMM’de, gerekse daha sonra oluşturulan çalışma gurubu vasıtasıyla yürütülen çalışmalar sonucunda kanunun ilgili maddelerinin Ana Muhalefet partisi tarafından Anayasa mahkemesine götürülmesi çalışmalarını yürütülmüştür.

Bunun dışında çok sayıda ve farklı kurumlar tarafından meslek alanımızı ilgilendiren düzenlemelere görüşler oluşturulmuş, oluşturulan bu görüşlerin düzenlemelerin içinde yer alması için de önemli çabalar gösterilmiştir.

- Odamızca mesleğimizi, meslektaşlarımızı ilgilendiren konularda ilgili oluşturulan görüşler;
- MİGEM- Yetkilendirilmiş Tüzel Kişilerin Mesleki Eğitimi hakkında görüş
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı-Çevre Etiket Yönetmeliği Taslağına oluşturulan Oda görüşü.
- Adalet Bakanlığı-Bilirkişilik Kanunu hakkında Oda görüşü
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü’nün Ordu-Trabzon-Giresun-Gümüşhane-Artvin planlama 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planı Plan Açıklama Raporu ve Plan Hükümlerine dair Oda görüşü
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı-TÜVEK Yönetmeliği Oda görüşü
- TSE- Sertleşmiş Beton-Petrografik Muayene İçin Standard Uygulama-Polarize Mikroskop Altında İnceleme standart tasarısı için oluşturulan Oda görüşü
- TSE- TST 2016106040-En küçük yoğunluğun ve birim ağırlığın belirlenmesi ve bağlı yoğunluğun hesaplanması” hakkında Oda görüşü
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’na gönderilen İş Sağlığı ve Güvenliği Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Hazırlanan Kanuna İliş-

kin Oda görüşü

- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı-Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'ne gönderilen Petrol Kanunu Uygulama Yönetmeliği hakkında Oda Görüşü
- TBMM Çevre Komisyonu'na gönderilen Tabiati ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Hakkında Oda görüşü tüm milletvekilleri ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Orman ve su İşleri Bakanlığı gibi kurumlara gönderilmiştir.
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na gönderilen Yıkım İşlemleri ile Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği Taslağı hakkında Oda görüşü.
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na gönderilen Kayadan Oyma Yapıların Tasarım, Hesap ve Yapım Esaslarına Dair Yönetmelik Taslağını oda görüşü
- TS 13633 Yapıların Tam ve Kısmi Yıkımı İçin Uygulama Kurallarına gönderilen görüş.

Diğer bir husus ise mesleki alanlarımızın genişletilmesi, meslektaşlarımızın hazırlanan raporlara etkin şekilde dahil edilmesi, riski yapıların tespit edilmesi-yapı ruhsatlarında yaşanan sıkıntıları giderilmesi kapsamında; ÇED-YTK Şirketlerine, zemin laboratuvarlarına yazılar yazılmış, aynı kapsamda aşağıda belirtilen kişi ve kurumlara yazılar defaeten yazılmıştır.

- Başbakan'a
- Bakanlar
- Müsteşarlar
- Müsteşar Yardımcıları
- Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Kurulu Başkanlığı
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri
- Su ve Orman Bakanlığı DSİ Genel Müdürlüğü
- Su ve Orman Bakanlığı DSİ Bölge Müdürlükleri
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı MİGEM Genel Müdürlüğü
- Ulaştırma, Haberleşme ve Denizcilik Bakanlığı- Karayolları Genel Müdürlüğü
- Ulaştırma, Haberleşme ve Denizcilik Bakanlığı- Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü
- Ulaştırma, Haberleşme ve Denizcilik Bakanlığı- DLH İnşaatı Genel Müdürlüğü
- Sağlık Bakanlığı Yapı İşleri Daire Başkanlığı
- Tüm Valilikler Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları
- İl Özel İdareleri
- Tüm Belediye Başkanlıkları
- Tüm İlçe Belediye Başkanlıkları

10. 2. DEPREM BİLGİ NOTLARI

Türkiye toprakları yüzde 98'i aktif ve farklı deprem kuşakları üzerinde yer alıyor. Yapılan araştırmalar Türkiye'nin dünyadaki birkaç önemli deprem ülkesinden biri olduğu gerçeğini açıkça ortaya koymaktadır. Bu kapsamda, Odamız Bilimsel ve Teknik Kurulu üyelerinin de aralarında bulunduğu Ankara Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü Tektonik Araştırma Grubu ve Dokuz Eylül Üniversitesi Deprem Araştırma ve Uygulama Merkezi Diri Fay Araştırma Grubu tarafından konuya ilişkin çeşitli raporlar hazırlanmış olup, araştırma gruplarının görüşlerine Oda web sayfamızdan ve çalışma raporu ekinde bulunan CD'den ulaşabilirsiniz.

İTALYA'NIN RİETİ KENTİNDE 6.2 BÜYÜKLÜĞÜNDE DEPREM MEYDANA GELDİ

Yerin 10 kilometre altında gerçekleştiği belirlenen deprem, Accumoli'ye yaklaşık 110 kilometre mesafede bulunan başkent Roma'dan ve diğer komşu şehirlerden de şiddetli şekilde hissedildi.

Orta İtalya'da KB-GD uzanan normal fayların neden olduğu çok sayıda tarihsel ve aletsel dönem sismik aktivite bulunmaktadır (Boncio ve Lavecchia 2000). Bu sismik aktivitenin en sonucusu 24 Ağustos 2016 tarihinde 6.2 büyüklüğünde 10 km derinde meydana gelmiştir. Hızlı odak mekanizması çözümleri normal fayı işaret etmekte olup, can ve mal kaybına yol açmıştır (USGS 2016). Bölgedeki normal faylar genel yapı itibarı ile KD'ya eğimli Altotiberina Fayı ve bu fayın sentetik ve antitetiklerinden oluşmaktadır. Literatürde bu bölgedeki düşük açılı normal fayların sismik etkinliği yüzey ve yeraltı verileri ile tartışılmakta ve batı Anadolu örnekleri ile de karşılaştırmalar yapılmaktadır (Chiaraluce vd. 2007; Mirabella vd. 2011).

Akdeniz genelinde ve İtalya özelinde GPS verileri Orta İtalya'da 2 - 4 mm/yıl KD-GB açılma gösterirken, Adriyatik Denzinde aynı yönde 3 - 4 mm/yıl KD - GB daralma göstermektedir (Serpelloni vd. 2005; Nocquet 2012). Bu özellik İtalya çevresindeki genel tektonik yapı ile uyumlu olup, Adriyatik Denzinin güney kıyılarına, İtalya sahillerine yaklaşık paralel çizilen dalma batma zonu / bindirme fayları ile Orta İtalya'da Apenin'lerde gözlenen normal faylanmanın birbirine paralel geliştiğini ortaya koymaktadır. Bu paralellik Haesssler vd. (1988) tarafından işaret edilerek, Apenin'lerdeki normal faylanmalar Adriyatik dalma batması ile ilişkili bindirmelerin tavan bloğu üzerinde resmedilmiştir. Bindirmelere

paralel normal faylanmalara örnek olarak gösterilebilecek olan Orta İtalya'daki Apenin'lerin, bu açıdan Orta Anadolu'da Eldivan-Elmadağ tektonik kaması (Seyitoğlu vd. 2009) ve Makran yığılma kamasına (Seyitoğlu vd. hazırlanmakta) benzerliği dikkat çekmektedir.

ÇANAKKALE AYVACIK GÜLPINAR DEPREMLERİNE İLİŞKİN ANKARA ÜNİVERSİTESİ TEKTONİK ARAŞTIRMA GRUBUNUN GÖRÜŞLERİ

Son günlerde Çanakkale'de (Ayvacık-Gülpınar) meydana gelen basın yayın kuruluşlarında da tartışma konusu depremlerle ilgili olarak Ankara Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü, Tektonik Araştırma Grubu görüşlerini açıkladı.

ÇANAKKALE - AYVACIK DEPREMLERİ RAPORU YAYIMLANDI

Odamız Bilimsel Teknik Kurul Tıbbi Jeoloji Üyesi Prof. Dr. Alper Baba ile Yapısal Jeoloji Ve Tektonik Üyesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi DAUM Müdürü Prof. Dr. Hasan Sözbilir ve Diri Fay Araştırma grubu üyeleri tarafından "ÇANAKKALE - AYVACIK DEPREMLERİ VE BÖLGENİN DEPREMSELLİĞİ" raporu yayınlandı.

MANİSA'DA MEYDANA GELEN DEPREMLER BÖLGE İNSANINI TEDİRGİN ETMEYE DEVAM EDİYOR

Son günlerde Manisa'da meydana gelen depremlere, 21.04.2017 tarihinde, saat 16.09 ve 17.21 de olmak üzere, Manisa-Selendi ve Manisa- Şehzadeler merkezli, büyüklükleri Mw=5.0 olan iki deprem meydana gelmiştir. Bölge insanımızı paniğe sevk eden ve bazı konutlarda hafif hasarlara neden olan depremlere ilişkin olarak odamız Bilimsel Teknik Kurul Üyesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi Deprem Araştırma Merkezi Diri Fay Araştırma Üyesi Prof. Dr. Hasan Sözbilir ile Jeo. Yük. Müh. Semih Eski tarafından bölgede yapılan inceleme sonucu ön rapor düzenlenmiştir. Ayrıntılı çalışmalarımız devam etmekte olup, tamamlanmış durumda üyelerimiz ve kamuoyu ile paylaşılacaktır.

BODRUM DEPREMİNE İLİŞKİN RAPORLAR YAYIMLANDI

21.07.2017 tarihinde Gökova Körfezinde meydana gelen Mw: 6.5 büyüklüğündeki depreme ilişkin olarak Ankara Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü Tektonik Araştırma Grubundan Prof. Dr. Gürol Seyitoğlu ve Dr. Korhan Esat ile Dokuz Eylül Üniversitesi Deprem Uygulama ve Araştırma Merkezi Diri Fay Araştırma Grubundan Prof. Dr. Hasan Sözbilir vd. tarafından hazırlanan raporlar yayınlandı. 21.07.2017 tarihinde Gökova Körfezinde meydana gelen Mw: 6.5 büyüklüğündeki depreme ilişkin olarak Ankara Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü Tektonik Araştırma Grubundan Prof. Dr. Gürol Seyitoğlu ve Dr. Korhan Esat ile Dokuz Eylül Üniversitesi Deprem Uygulama ve Araştırma Merkezi Diri Fay Araştırma Grubundan Prof. Dr. Hasan Sözbilir vd. tarafından hazırlanan raporlar yayınlandı.

İZMİR DEPREM MASTER PLANI REVİZYON ÇALIŞMALARINI DEVAM EDİYOR

Son yıllarda Batı Anadolu'da meydana gelen depremler İzmir Büyükşehir Belediyesini harekete geçirdi. 1999 Marmara depreminden sonra hazırlanan İzmir Deprem Master Planı güncel diri faylarda dikkate alınarak revize edilecek. Bu kapsamda Odamız Bilimsel Teknik Kurul Üyesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hasan Sözbilir tarafından 19 Ekim 2017 tarihinde, 14-17 saatleri arasında İzmir Büyükşehir Belediyesi Çetin Emeç Toplantı Salonunda, "İzmir Diri Fay Haritası Ve Deprem Master Planı Revizyon Projesi Sunumu" gerçekleştirilecektir.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Mühendislik Jeoloji Şube Müdürlüğü tarafından organize edilen toplantıda; kent içinde yer alan diri fayların, 1/1000 ve 1/5000 haritaların yapılması, deprem esnasında yüzey kırığı oluşturabilecek diri fay zonlarında "yüzey kırığı tehlike kuşaklarının" oluşturulması, bu kuşaklar içinde yer alan bina envanterinin çıkarılması ve bunların planlama süreçlerine entegrasyonu konularında bilgi verilecektir. Toplantı; tüm meslektaşlarımız ile birlikte halkın katılımına açık olarak yapılacaktır.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TEKTONİK ARAŞTIRMA GRUBU' NUN GÜNEY HALEPÇE DEPREMİ (İRAN-IRAK SINIRI) ÖN BİLGİ NOTU YAYIMLANDI

Odamız Bilimsel Teknik Kurulu'nun II. Başkanı ve Ankara Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü, Tektonik Araştırma Grubu Üyesi Prof. Dr. Gürol SEYİTOĞLU vd. üyeleri tarafından "GÜNEY HALEPÇE DEPREMİ (İRAN-IRAK) ÖN BİLGİ NOTU" yayımlandı.

MUĞLA DEPREMLERİ VE MUĞLA İLİNİN DEPREMSELLİĞİ RAPORU YAYIMLANDI

Odamız Bilimsel Teknik Kurul üyesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi Deprem Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü Prof. Dr. Hasan Sözbilir vd. tarafından 22-25 Kasım 2017 tarihleri arasında Muğla'nın Arıcalar ve Ula ilçesi ve civarında meydana gelen ve MW=5.3 büyüklüğüne ulaşan deprem ile ilgili bir rapor yayımlandı.